

Tizen szavaztak mellette...

35. Lenin szeptemberben a fegyveres felkelés elméleti kérdéseivel foglalkozott. Nagy jelentőségű, a KB-hez és Petrográdi Pártbizottsághoz intézett leveleiben (Marxizmus és felkelés, Egy kívülálló tanácsai stb.) megállapította, hogy a marxisták nem blanquisták, puccsisták. Ez utóbbiak néhány száz összeesküvőre, az objektív feltételektől függetlenül építik a fegyveres felkelés sikerét. A felkelés nem támaszkodhat összeesküvésre, a pártra, hanem élen járó osztályra, a nép forradalmi lendületére. A felkelésnek akkor kell kezdődnie, amikor a nép élen járó tömegeinek aktivitása a legnagyobb, amikor az ellenség táborában a legnagyobb ingadozás, zűrzavar tapasztalható. Lenin munkáiban joggal állapította meg, hogy az objektív feltételek szeptember közepére kialakultak, a nép többsége a bolsevikokat követte. Szeptember végén a Petrográdi Szovjet a Kerenszkij-kormány lemondását követelte, s végérvényesen megtagadta a kormány támogatását. Lenin leveleiben a felkelés technikai megvalósítására vonatkozó fontos szabályokat is felállított. Sohasem szabad a felkeléssel játszani, azt következtetesen végig kell vinni, a döntő helyen, döntő időben nagy túlerőt kell biztosítani, a védekezés a felkelés halála, s ezért támadni kell, biztosítani a felkelők állandó, növekvő morális túlerőjét.

Lenin fent idézett korszakalkotó következtetéseit a KB szeptember 15-én (28) vitatta meg. Sztálin javasolta, hogy a levelet a legfontosabb pártszervezeteknek küldjék meg és ott vitassák meg. Kámenyev ezen az ülésen nyilatkozatot tett, melyben a lenini megállapítások ellen lépett fel. Javasolta, hogy a fegyveres előkészületről a párt mondjon le. Kámenyev javaslatát a Központi Bizottság elvetette.

A Finnországból október 7-én visszaérkezett Lenin mármásnap találkozott Sztálinnal. A több mint kétórás beszélgetés során tájékozódott az üzemek, a hadsereg hangulatáról, a felkelés előkészítéséről. Javasolta a KB összehívását a legközelebbi napokra.

Október 10-én (23) zajlott le a KB történelmi jelentőségű ülése. A tanácskozás a mensevik Szuhanov lakásában volt. (Ő erről mitsem sejtett, bolsevik érzelmű felesége azonban rendelkezésre bocsátotta a jól konspirált házat.) A KB valamennyi tagja már együtt volt, amikor „Ivanov munkás” megérkezett. Néhány pillanatnyi tanácstalanság után felismerték Lenint. A párt vezérét kitörő lelkesedéssel, nagy szeretettel fogadták a KB tagjai.

Lenin is felszólalt. Megállapította, hogy a KB-ban az utóbbi időben a felkelés iránt közömbösség tapasztalható, pedig ez megengedhetetlen, ha a szovjetek hatalmának kivívása van napirenden. A tömegek már elfáradtak a szavaktól és a határozatoktól. *Tettekre van szükség! A politikai helyzet teljesen megérett a fegyveres felkelésre, a feladat a technikai előkészítés.*

Az elfogadott határozat: „Elismerve, hogy a fegyveres felkelés teljesen megérett, a Központi Bizottság valamennyi szervezetnek javasolja ennek figyelembevételét, és e határozat alapján vitassa meg valamennyi gyakorlati kérdést”.

A határozat mellett tizen szavaztak ellene Kámenyev, Zinovjev. Zinovjev védekező taktika kidolgozását javasolta. Álláspontjuk vereséget szenvedett.

E napon tizen szavaztak a felkelés mellett, de ezt 400 ezer kommunista teszi magáévá, a forradalmi harcokban megedezett veteránok, vagy a 17-ben csatlakozott fiatalos temperamentumú ifjú kommunisták, őket milliók és tízmilliók követik a történelmet átalakító határozat valórváltásában.

Megtiszteltetés

Nyurga, kicsit kamaszosan mozgó fiatalember. Biró Endre, a Madách utcai iskola nyolcadikos tanulója. Kicsit zavartan követ, nem tudja mi járhatban vagyok, mikor a nagyszünetben régen várt tiszorája közül kinyitálom a folyosóra — hogy megismerkedjünk.

Mikor Moszkvát emlitem, felderül az arca: hát ezért van az a nagy érdeklődés?

Ugyanis a szegedi úttörők, általános iskolások közül éppen őt érte az a megtiszteltetés, hogy részt vehet Moszkvában a Nagy Októberi Szocialista Forradalom jubileumi ünnepségein. A közvetlen előzmény: a város sok kitűnő úttörőcsapatából a Madách utcaiaknak jutott — talán nemcsak a véletlen — szerencse, közülük mehet egy pajtás a Szovjet-unióba.

Hogy esett Bandira a választás? Nos, természetesen ki kellett érdemelni. Osztályfőnöke, Horváth Ferencné és az úttörővezető pedagógus, Fejér Dénes melessé Bandi érdemeit. Kitűnő tanulmányi eredmény, szorgalmas, megbízható, ud-

varias magatartás. Biro Bandi ezen kívül három éve osztályvezető, erre a posztokra nyolcadikos tanulója. Kicsit zavartan követ, nem tudja mi járhatban vagyok, mikor a nagyszünetben régen várt tiszorája közül kinyitálom a folyosóra — hogy megismerkedjünk.

S mindehhez mit szól? — Nagyon boldog voltam, mikor a hírt meghallottam. A tanárbaicsik szüleimet is megkeresték miatta. Ők is nagyon örültek. Lábat váltogatja, belemelegedik a beszédbe.

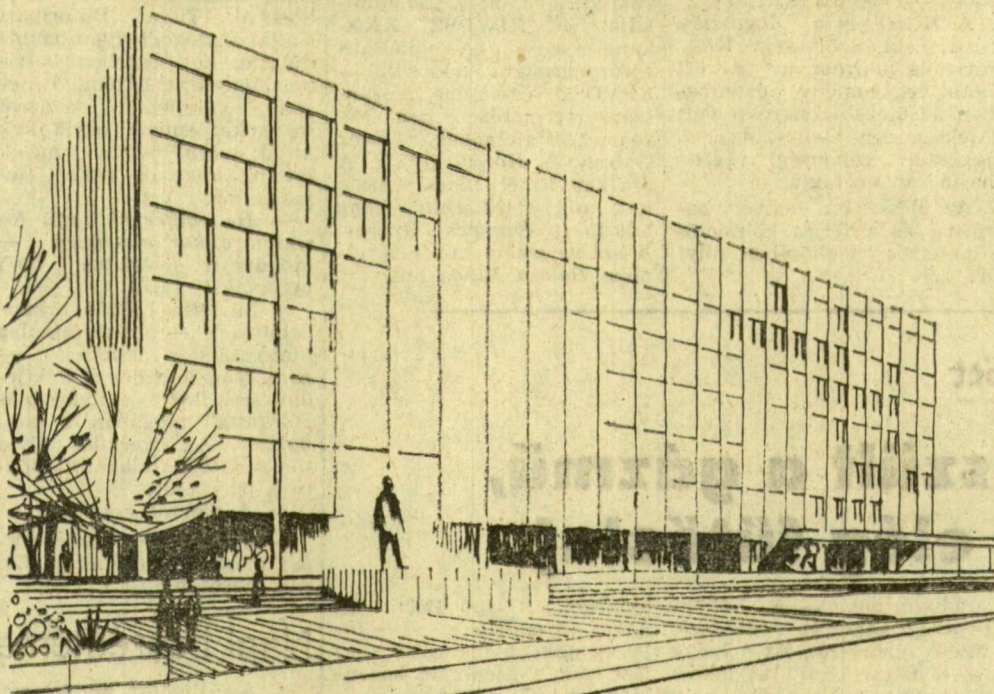
— Orosz tagozatos az osztályunk, s egészen jól beszélnek oroszul. Aztán meg az utazástól sem félek. Utaztam már, meghozza egyedül, az NDK-ba is, csereüdülésre.

— Azt tudod, hogy ez bizonyos „kötelezettséget” is von maga után. Ha hazajössz, mindenkit érdekel, mit láttál. — Igen, az ilyesmivel jár — mondja máris úgy, mint egy tapasztalt utazó. — Elmesélek én mindent, de lesz is mit!... Egy hétre megyek, november 5-től 12-ig.

J. A.

Szeged, Rákóczi tér

Készül a Lenin-szobor helye, környezete

A Rákóczi tér a rendezés után

Szegeden a legfőbb városkapu utcája a Kossuth Lajos sugárút. Belvárosi szakaszán, közvetlenül a sugárút mentén terül el a Rákóczi tér, a megyei párt- és tanácsháza épületével. A tér arculata megváltozik. A Rákóczi téren ugyanis — mint már jelentettük — a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára Lenin-szobrot avatunk. Már korábban megkezdtek és most folytatják a szoborhelyének, környezetének kialakítását, ami egyúttal a tér rendezését is jelenti.

1

A téren felállítandó, körülbelül 3 méter magas, bronzba öntött Lenin-szobor Kiss István szobrászművész alkotása. A tér beépítését, kialakítását, a szobor környezetbe helyezését Dávid Károly Kossuth-díjas építész-mérnök terve alapján végzik. A munkálatok a Csong-

rád megyei tanács és a Szeged m. j. városi tanács közös beruházása.

A rendezés — amelyről Dávid Károly terveinek megfelelően számolunk be — a tér Török utca—Tábor utca és a Kossuth Lajos sugárút által határolt területének 5 ezer 500 négyzetméterét érinti.

2

Milyen lesz a tér? Mindenekelőtt annyit erről, hogy elrendezési és beépítési hatásaival méltó, illő keretet ad a szobornak. A megyei párt- és tanácsháza Kossuth Lajos sugárút felőli sarkjától 30 méterre a teret két méter ötven centi szélességben öt lépcsősorral egyszintű lapos rész következik és közvetlenül csatlakozik a tanácsháza főbejáratának lépcsőrához, s magához az egész épülethez. A lépcsősor előtt ugyancsak lapos a tér, egymagasságban a Kossuth Lajos sugárút járdájával.

A három méter magas szobor a Tábor utca felőli térrészen, arccal a Kossuth Lajos sugárút felé emelkedik majd. A téren átfutó 60 centi magas lépcsősor csak a szobor talpazata bontja meg. A szobortalpazat nyolc méter hosszúságban és 2 méter 40 centi szélességben, a szobor előtt 1 méter 60 centi, míg a szobor mögött 1 méter magasságban áll majd. A szobor a talpazat egynegyedére kerül, körülbelül 18 méterre a Tábor utca járdájától. A talpazatot nyolc darab egyforma nagyságú világosszürke, csiszolt sűrű kemény mészkőből formálják. Ezzel a mészkővel burkolják a teret átszelő öt lépcsősort, valamint az előtte levő terület nagyobb részét, összesen 1 ezer 200 négyzetméteren. A tér további

3

Hol tart a tér rendezése? A munkák fő vállalkozója az ÉVM Csongrád megyei Építőipari Vállalat. A földmunkákon alvállalkozóként az újszegedi Haladás Tsz parkoló-építési részével együtt a pár nappal ezelőtt túljutottak. Most betonozzák a téren az öt lépcsősort és az előtte levő területet, amelyeket majd mészkővel burkolnak. A aljzatbetonozást több napos késéssel indították, ezért szükséges a munkák gyorsítása, hogy megfelelő szilárdságú beton legyen, s kezdhesék a szobortalpazat darabonként közel 1 ezer 500 kilós mészkőelemekkel elhelyezését — ugyancsak alvállalkozóként — az ÉVM Kőfaragó- és Épület-szobrászipari Vállalat dolgozó. A betonozott részek mészkőburkolása, a munkák jelenlegi állásából következően — sajnos — az avatásra nem valósulhat meg. A burkolás a jövő tavaszra marad.

A tér világítása rendben. A parkosítást a szoboravatásig megismerik a város-gazdálkodási vállalat kertészeti. A rendezéssel a Rákóczi tér még inkább Szeged egyik ékessége lesz.

Morvay Sándor

Munkásarcok
a jubileumi
versenyből

Szorgalom

A szegedi kenderfonógyár gombolyító műhelyében tíz esztendeje dolgozik együtt a Hámán Kató nevű viselő szocialista brigád. Ebben az üzemből viszonylag csend van, a kis gombolyító gépek nem csinálnak akkora zajt, mint a szövő masinák. Szeffü Istvánné is egy ilyen gombolyító gépen dolgozik szerényen, csendesen és szorgalmasan.

— Tizennyolc éve éppen, hogy a szegedi kenderfonóban dolgozom — mondja. — Előbb a száraz fonóban voltam és tíz éve itt vagyok a gombolyítóban.

A szakszervezeti bizottság munkatársa mondta el, hogy Szeffü Istvánné és a Textiles Szakszervezet legutóbbi kongresszusán beválasztották a Központi Vezetőség tagjai sorába is. Fáradhatatlan társadalmi munkás. Naponta keresik fel a műhely dolgozóit a legkülönfélébb ügyekben.

— Vannak egyszerű dolgok, de sokszor bonyolult kérésekkel jönnek hozzám — mondja, majd arról beszél, hogy a gombolyítóban dolgozó asszonyok jelesre vizsgáztak legutóbb ember-ségből.

Aki megbetegedett, nem volt régi dolgozója a műhelynek. A brigád tagjai meglátogatták a kórházba. Kérdezték az orvost, hogy mire van szüksége társuknak. „Sok gyümölcsre” — mondta az orvos. Azóta is támogatják, segítik beteg munkatársukat a gombolyító dolgozói.

A jubileumi munkaversenyben szinte mindenki résztvesz, az is, aki nem tagja a brigádnak. A vállalásuk igen egyszerű, de nagyon fontos feladatot kívánnak elősegíteni.

A minőségi munkára és a megfelelő mennyiség elkészítésére tettünk vállalat.

— Milyen az eredmény? — A mi brigádunknál jó. A legutóbbi átlag 123 százalék volt.

Később megfogalmazza azt, is, hogy mitől függ a jó munka, mikor lehet eredményre számítani. Egyszerű szavak, egyszerű a „recept” is.

— Kézügyesség, szorgalom és a nyolc óra teljes kihasználása.

A Hámán Kató nevű viselő brigád tagjai bíznak abban, hogy kollektívájuk az oklevél, a jelvény és a zöld koszorús jelvény után megszerzi az ezüst koszorút is.

G. I.

Tanulmánykötet a magyar-szovjet kapcsolatok ötven évéről

Az Akadémiai Kiadó októberi tervében a legjelentősebb helyet a Kossuth Könyvkiadóval közös kiadásban készülő „Ötven év — a Nagy Október és a magyarországi forradalmak” című tanulmánykötet foglalja el. A kötet tíz tanulmánya történetírásunk új eredményei alapján mutatja be a Nagy Október történelmformáló erejének messze sugárzó hatását.

Ugyancsak ebben a hónapban jelenik meg a Kényeres Ágnes főszerkesztésében készülő magyar életrajzi lexikon ezeroldalas első kötete az A-tól K-ig terjedő címszavakkal. A kétkötetes mű mintegy 12 ezer címszóban számos olyan adatot tartalmaz, amely semmiféle más könyvben föl nem lelhető. Megtaláljuk majd mindazokat a ma már nem élő személyeknek az életrajzát, akik az államalapítástól napjainkig szerepet vittek hazánk életében.

A MAGYAR GYAPJUFONÓ és SZÖVŐGYÁR, BUDAPEST

árusítással egybekötött textilkiállítást

rendez, a gyár újdonságaiból 1967. október 9-től 21-ig

a Tisza Áruházban

Az árusítással egybekötött kiállításra szeretettel meghívjuk kedves vásárlóinkat.

TISZA ÁRUHÁZ. SZEGED, LENIN LENIN KRT 47 NYITVA: reggel 8-tól, este 7-ig.